

Lena Adelsohn Liljeroth säger ifrån
Nyskriven novell av Anna-Karin Palm
En busschaufförs betraktelser

fst
FÖRENINGEN SVENSKA
TONSÄTTARE

TONSÄTTAREN

3 2009
www.fst.se

Happy Nordic Music Days

INNEHÅLL OCH REPLIK

Nyligen hamnade jag i en kulturpolitisk diskussion med en av mina allra bästa vänner. En vän som jag på många sätt känner mig lik, en vän jag beundrar och ofta inspireras av. Men kulturpolitiskt visade det sig att vi tyckte mycket, jag understryker mycket olika. Först blev jag lite skrämmd, men insåg sedan att det är väl just bland vänner det kan finnas en strävan att, i stället för att kasta alltmer slipade knivar på varandra, söka förståelse och så småningom mötas

över samma bröd och brödkniv. Möjligen kunde tillfället för knivkastning över huvud taget vara bättre valt än en födelsedagsmiddag på restaurang, men ändå...

Vi på Tonsättaren vänder oss till våra vänner, till alla er vi har en privat relation med, till alla er som tycker som vi, men kanske i första hand till er som tycket diametralt olika. Vi vill inte göra en tidning för de redan frälsta. Vi är inte heller ute efter att frälsa. Det vi vill göra är att påstå något och sedan diskutera. Kanske möter vi varandra med nedlagda knivar så småningom.

I det här numret diskuterar kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth med ordförande Sten Melin i spalterna. Vi rapporterar från Happy Nordic Music Days i Oslo, där både möten uppstod och hätska känslor väcktes. Vi bjuder på en alldeles nyskriven novell av författaren Anna-Karin Palm. Se den gärna som ett manifest klätt i skönlitterär form. Och så en rapport från SL:s buss nr 53.

God läsning och fortsatt diskussion önskar

Anna Hedelius – redaktör

Kulturministerns replik på ledaren i Tonsättaren nr 2, 2009.

Lena Adelsohn Liljeroth saknar konkreta förslag.

och utveckla kulturarvet för framtiden och förbättra villkoren för den nyskapande kulturen.

Sten Melin kan raljera hur mycket han vill över detta, men faktum kvarstår att vi har ökat anslagen till de regionala musikinstitutionerna och den fria scenkonsten med 20 miljoner kronor årligen, bland annat för att de ska kunna beställa fler verk av de tonsättare Melin representerar.

Vi tror nämligen att det är bättre politik att människor kan leva av sitt arbete än av bidrag. En viktig del i detta är skattesänkningarna på arbete som regeringen genomfört, skattesänkningar som innebär att lög- och medelinkomsttagare nu fått över

I **Tonsättaren nr 2 2009** går ordförande Sten Melin till angrepp på regeringens kulturpolitik och ger även andra företrädare för kulturlivets administrationer en avhyvling.

Alliansregeringen har varje år stärkt kulturbudgeten, såväl i kronor som i andel av statsbudgeten. Vi befinner oss nu i den svåraste ekonomiska situationen sedan depressionen på 1930-talet men min absoluta ambition är att – trots detta – värna kulturen och kulturskaparna. I detta arbete har jag tre tydliga prioriteringar; kämpa för barns och ungas rätt till kultur, vårda

1 000 kronor mer per månad att leva av. Skattesänkningar som självklart även går till kulturskapare.

Jag välkomnar en livlig och uppfriskande debatt på kulturpolitikens område, men jag hade hoppats att Sten Melin kunde kommit med några konkreta förslag. Inte bara samma gamla klagosång om att allt är fel. Vad föreslår du Sten? Jag saknar konkreta förslag i din ledare.

Lena Adelsohn Liljeroth
kulturminister

Tidningen Tonsättaren ges ut av Föreningen svenska tonsättare och kommer ut med fyra nummer per år. Tidskriften är gratis. Vill du börja prenumerera, sluta prenumerera eller annonsera, vänd dig till nedanstående adress och telefon eller till kansli@fst.se. Lyssna till ny musik på www.composersradio.com

adress: Fst, Box 273 27, 102 54 STOCKHOLM
telefon: 08-783 95 90 · fax: 08-783 95 40
hemsida: www.fst.se
ansvarig utgivare: Sten Melin · sten.melin@fst.se
redaktör: Anna Hedelius · tonsattaren@fst.se
layout: Adam Herlitz
omslag: Ilmur Stefánsdóttir på Happy Nordic Music Days
omslagsfoto: Mona Ødegård
tryck: Grafiska Punkten · 0470-700 700

Kulturministern slår sig för bröstet och basunerar ut sin och regeringens förträffliga kulturpolitik. Miljoner har årligen tillförts kulturen för att förstärka bland annat nyskapandet. Konstigt bara att vi nyskapande upphovsmän inte lyckas lokalisera Adelsohn Liljeroths ymnighetshorn. Du saknar konkreta förslag, Lena! Här kommer några stycken som skulle kunna ge frukt:

- 1) Omvandla Rikskonserter till ett "Centrum för nyskapande musik" som enbart fokuserar på musiken som samtidskonst.
- 2) Förstärk EMS ekonomiskt och ge dem en trygg organisatorisk hemvist.
- 3) Förstärk det statliga inspelningsstödet och rikta det till, den på inspelningsmarknaden underrepresenterade, samtidsmusiken.
- 4) Regeringen har gång efter annan påpekat vikten av entreprenörskap på kulturområdet och därför uppmanat konstnärerna till en fördomsfri hållning till företagandet. Konstnärer är kanske samhällets mest företagsbenägna grupp av frivillighet eller därtill tvungna, då anställningstillfällena är få. Tillskapa genast en entreprenörallians för de konstnärliga entreprenörerna på liknade sätt som redan gjorts med teateralliansen och musikeralliansen.

Om ministern vill ha fler konkreta idéer kan jag för övrigt rekommendera fst:s remissvar på Kulturutredningen. Det finns på departementet.

Vart tar då alla miljoner vägen? Kan det vara så att förstärkningen på scenkonstområdet äts upp av teatrarernas skenande pensionskostnader? Pensionsfrågan har ältats i årtal, i stort sett utan framgång. Den frågan är något konkret att ordna med för Adelsohn Liljeroth – socialministern kanske behöver kunnigt sällskap under arbetet.

En av de få frågor som alla de etablerade riksdagspartierna var rörande eniga om i förra valrörelsen var att även konstnärer skulle omfattas av trygghetssystemen. Om politisk enighet råder torde det vara enkelt att hitta överenskommelser. Konstnärskol-

lektivet väntar fortfarande på att det sker något substantiellt på området. Frågan har belysts och bekymren har bekräftats i utredning efter utredning sedan slutet på förra seklet. Aktivitet efterfrågas.

Medan Adelsohn Liljeroth saknar konkreta förslag saknar jag konkreta åtgärder, speciellt på socialförsäkringsområdet. Klagosång eller inte – mitt jobb är att påpeka bristerna. Ditt att, om möjligt, rätta till dem.

Jag noterar att ministern undviker att kommentera min fråga om speciellt utvalda yrkesgrupper med rätt till garanterat livslång försörjning.

Så vill jag ånyo understryka vikten av att kulturministern och alla andra administratörer i kulturlivet betänker att det fundament som all konst står på är upphovsmännen. Tillspetsat uttryckt – det är byråkratin som parasiterar på konstnärerna. Inte tvärtom.

Sten Melin – ordförande

STIFTELSEN SALTÖ

utlyser

JÄRNÅKERSTIPENDIET 2009

Ett tonsättarstipendium om 100 000 kr
för kammarmusik. Läs alla detaljer på
någon av följande hemsidor:
www.fst.se eller www.musakad.se

HAPPY NORDIC MUSIC DAYS I OSLO

Årets upplaga av Nordiska musikdagar fusionerade med Ny Musikk's festival Happy Days och lät därmed 120 år av historisk pondus och tradition möta nya frågeställningar och experimentella uttrycksformer. Med undertiteln Nordic Luxury var den konstnärliga ledningens, Lars Petter Hagens och Trond Olav Reinholdtsens, målsättning att undersöka vilken position samtidsmusiken har i välfärdssamhället. Men efter fyra dagar av musikaliska formexperiment i Oslo upplevde många att de flesta frågor var obesvarade. En i skaran, som under festivaldagarna mer än en gång satte ord på sin frustration, var Mikko Heiniö, ordförande i Finlands tonsättarförening:

–Frågan här är inte ”Vad är nordisk musik?” utan snarare ”Var är den nordiska musiken?”, utbrast han under fredagens hotellfrukost.

I tolv punkter sammanfattar vi Happy Nordic Music Days och låter slutligen Lars Petter Hagen från den konstnärliga ledningen, komma till tals.

1. PROGRAM/URVAL

Frågan många ställde sig var: Varför väljer man att profilera sig så tydligt bort från den skrivna musiken? Har ny musik inte tillräckligt litet utrymme ändå? Som förstagångsbesökare på Nordiska musikdagar såg jag före festivalen fram emot en chockdos av ny spännande musik. Men efter tre dagar i Oslo hade jag hört förvånansvärt få toner. I stället hade jag exempelvis följt den isländska gruppen S.L.A.T.U.R:s, förvisso charmiga musikaliska duell med ungdomsorkestern Uranienborgs Skolekorps på Egertorget, danske Goodiepal's föredragssvada och norske Kaj Aunes ljudinstallation *Phantom of the opera* i Operahusets foajé – en spektakulär, men inte särskilt utmanande, performance, där en skräpsamlade fantom instängd i ett hus av svarta sopsäckar lockar fram ljud ur ting som colatillbringare, konservburkar och trasiga stränginstrument. Möjligen var den, men sin skitiga och bullriga estetik, en bra illustration av såväl konstmusikens som de utanförställdas position i välfärdssamhället.

2) KONSERTERNA

Allt under Happy Nordic Music Days var trots allt inte performance. Så till exempel inte Olli Virtaperkos verk *Dawkins* med suggererande eko-effekter. Verket framfördes övertygande av Susanne Kujala på Fagerborg kyrkas tremanualiga stora orgel. Karin Rehnqvists *Där korpen vitnar* med BIT20 Ensemble trollband med Ulrika Bodén som solist. Meditativ spis gav Magnar Åms interaktiva undervattenskonsert *Ikkjetid, Ikkjetymgd*, där hela kroppen fick agera nedsänkt öra i badbassängen.

3) SEMINARIERNA

De formella seminarierna var inte fler än två. Dessa krockade tyvärr tidsmässigt. Jag valde ett samtal mellan sex (manliga) musikkritiker, som problematiserade uppgiften att kritisera nya uttryck inom musiken och samtidigt kämpa för dess plats i spalterna. Resonemangen som fördes var i vissa fall intellektuella, intressanta och inspirerande, men här och var lite vingliga.

4) KATALOGEN

Snygg, genomarbetad, modern! Jag fastnar direkt för en fyndig undersökning, som via cirkeldiagram presenterar de nordiska tonsättarnas liv och vanor. Där får jag veta högst essentiella saker som att de allra flesta tonsättare tvättar håret varannan dag men en väldigt liten andel semesterar i Dubai. I katalogen finns dessutom en fullständig förteckning över samtliga officiella konserter under Nordiska musikdagar sedan starten 1888, liksom programförklaring och tonsättarporträtt. Men vem orkar mer än bläddra? Och vem orkar bära runt på en 224 sidor tjock luntalängs Oslos gator på väg mellan de olika programpunkterna?

5) WEBBSIDAN

Svårmanövrerad. Ett inte helt ringa antal svordomar undslapp under tecknad då jag två timmar före avgång från Arlanda förgäves försökte skriva ut ett program att studera under resan. Efter att först upptäcka att i stort sett all information på sidan var oklickbar i min webbläsare brottades jag med problemet att det inte med någon enkel manöver gick att få fram en utskrift av programmet i sin helhet.

6) DELTAGANDET

Festivalen ägde till stor del rum på gator och torg, vilket givetvis var ett bra sätt att fånga in de så viktiga nya målgrupperna. Mer osäkert var om de alla gånger förstod vad de bevistade. Deltagarna med festivalpass stod givetvis för ett av Nordens bästa kontaktnät för den som vill ta sig in i nordiskt konstmusikliv. Här fanns press, styrelsemedlemmar liksom anställda vid de nordiska tonsättarföreningarna, tonsättare, musiker, studenter. Men var fanns deltagarlistan? Så mycket lättare det hade varit med en sådan för den som ville roa sig med att pricka rätt namn på rätt person i vimlet och minglet.

7) MINGLET

Absolut godkänt. På vandrarhemsskeppet Innvik trotsade festivaldeltagarna kyliga augustinattsvindar och minglade friskt och över alla gränser. Bara somliga var missnöjda över att bartendern, trots upprepade påtryckningar, gick bet på att blanda en ordentlig Gin & Tonic.

8) PLATSEN

Oslo at it's best med strålande sol och kontinentala uteserveringar. Stadens kuttersmycke är förstås operahuset, som i vit marmor tornar upp sig likt ett norskt fjäll med två sköna pister vid sidan om huvudscenens tak. Här tar joggarna sin morgonrunda, lattepapporna sina lattes och turisterna sina bästa foton. Men priserna – ajaj. Att Oslo är världens dyraste huvudstad konstateras under festivaldagarna i morgontidningen Verdens

gang. Att staden också är en av världens mest drogliberala blir tydligt framåt nattkröken då vi tackar nej till både hasch och tyngre saker på väg hem till hotellet.

Festivalens avslutningsdag på Folkemuséet, Oslos svar på Skansen, var en harmonisk krock mellan gammal byggnadstradition och ny musik.

9) VÄDRET

Det bästa festivalväder med sol och sensommarvärme.

10) MANLIG DOMINANS

JÅ!

11) SVANSFÖRING

Låg! Tonsättare är ett trevligt släkte, som pratar om mycket annat än musik mellan varven.

12) CITATET

”Skit för barn”

Mikko Heiniö, tonsättare och styrelseordförande i Finlands tonsättarförening när han lämnar S.L.A.T.U.R:s performance på Innvik under fredagskvällen.

Anna Hedelius – text
Anna Hedelius och Mona Ødegård – foto

Och så här tycker konstnärlige ledaren Lars Petter Hagen efter festivalen:

– Jag är mycket förnöjd. Det är inte möjligt för en fyra dagars festival att vara representativ för nordisk musik, norsk musik eller ens musik från Osloregionen. Det intressanta är att den nordiska musiken håller på med så mycket olika saker. Under tidigare festivaler har det spelats 90 % partiturmusik. För oss var det viktigt att visa bredden av vad nordiska komponister gör. Hade vi försökt vara genomsnittliga hade urvalet bara blivit blekt.

Två svenska medlemmar från fst fanns på programmet. Tror du att någon känner sig bortglömd?

– Det kan gott hända att någon känner så. Alla är centrum i sitt eget universum och det fanns givetvis en rad komponister som inte var representerade. Men den som vill göra alla nöjda får bli diplomat i stället. Förutom Bo Nilsson och Karin Rehnqvist medverkade Institutet, Bengt af Klintberg och Girilal Baars från Sverige. Därmed gav vi ett bredare utsnitt av vad svenskt musikliv är.

Somliga tyckte att allvaret försvann, att det blev för mycket spex och lek.

– Festivalnamnet Happy Days har vi lånat från Becketts djupt allvarliga pjäs, som man också kan le av. Mycket djupt allvarlig konst är paketerad i humoristisk form. Är det något de nordiska musikdagarna har varit präglade av tidigare, så är det allvar.

Har det rentav varit för mycket allvar?

– Det har i alla fall inte varit för lite. Det är värt att poängtera att det icke är oseriöst att ha det roligt!

Låt oss bjuda på lite hårdfakta. Under säsongen 2008–2009 var 22 av de 823 verk (2,7%) som spelades i Sveriges tolv största orkestrar uruppföranden. 160 av de 823 spelade verken (20%) var komponerade efter 1950 och kan sålunda betraktas som modern musik. 10 av de 823 verken (1,2%) var komponerade av kvinnor. För att värna om svenskt kulturarv spelas alltså till 80% musik som är komponerad av döda farbröder från företrädesvis Tyskland, Österrike och Ryssland.

Mer fakta. Landets 19 statligt understödda orkestrar beställer varje år med egna medel färre verk än som kan räknas på ena handens fingrar. De orkestrar som vill beställa något söker externa medel. Det ingår nämligen inte i den ordinarie verksamheten att beställa eller framföra dagens musik.

Är detta rimligt? För att ge perspektiv på saken inleder vi en artikelserie där vi jämför konserthusen med andra konstarenor. I detta nummer bad vi författaren Anna-Karin Palm fundera på hur ovanstående fenomen skulle te sig i litteraturens värld.

Unikt för Tonsättarens läsare bjuder vi på novellen *Inferno* – en omstörtande äktenskapsskildring i Strindbergs anda, ett vedträ som vi hoppas blir minst lika eldfängt i tonsättarvärlden som höstens litterära debattbrasa på dagstidningars kultursidor.

(Källa statistikuppgifter: Organisationen Kvast, www.kvast.org)

Martin Q Larsson / Anna Hedelius – text
Adam Herlitz – illustration

Inferno

av Anna-Karin Palm

Jag borde förstås ha sett tecknen långt tidigare. Och även när jag till slut började reagera, så var det mest med en vag olustkänsla över något ogripbart och annorlunda hos henne. Ett nytt sätt att på samma gång skjuta fram och höja hakan, en rastlös klumpighet över hennes rörelser, ett plötsligt irrande med blicken. Sådana småsaker bara, sådant man lägger märke till men inte funderar närmare över. Aldrig någonsin hade jag kunnat ana vad som var på väg att ske.

Jag minns att den första gången jag blev medveten om hennes förändring var på en middag hos Lindbergs. Mats och Anna-Lena Lindberg är våra äldsta vänner. Anna-Lena och jag är litteraturkritiker på samma dagstidning sedan årtal tillbaka och Mats jobbar på kulturradion, där Eva också arbetade i flera år innan hon fick tjänsten som ansvarig för Stadsbibliotekets litterära programverksamhet. Det har alltid funnits en speglande symmetri över oss fyra, som kunde tyckas fänig men som trots allt bottnade i det för oss alla viktigaste: vår passion för litteraturen.

I alla fall, som jag minns det så var det på den middagen som jag först började undra. Det var i slutet av augusti, en av de där strålande sensommardagarna som överraskade med plötsligt solvärme. Vi tog fördrinken på terrassen och vi pratade om det ovanligt vackra vädret. Inga varsel där inte. Det var senare, när vi flyttat in och satt vid matbordet, som det hände. Vi hade helt naturligt kommit in på höstutgivningen och Anna-Lena och jag jämförde våra önskelistor och spekulerade i hur Bengtsson, vår chef, skulle fördela säsongens uppdrag.

”Jag tycker verkligen att jag borde få Lagerlöf”, sa Anna-Lena, ”både *Gösta Berling* och *En herrgårdssägen* kommer i höst.”

”Men skrev inte du om Lagerlöf i våras?” sa jag. ”Norstedts gav väl ut hela *Löwensköldska ringen* då? Bengtsson brukar ibland vilja variera uppdragen.”

”Och du recenserade Svenssons tolkning av *En herrgårdssägen* som kom på Bonniers förra hösten” sa Mats.

”Ja, men just därför!” sa Anna-Lena. ”Jag kan verkligen Lagerlöf och det här är en så spännande utgåva. En ny ung interpret som kommer på Modernista, Malin Malm. Jag har hört att hon gör en helt ny och djärv tolkning och jag har på känn att det möjligen kan vara en av höstens mest intressanta böcker.”

”Man kanske borde göra ett program om henne då?” sa Mats funderande.

”Nja, intressantaste, tror du verkligen det?” flikade jag in. ”Självtippa jag att Roslunds *Röda rummet* blir höstens prisvinnare. Det är tredje gången han tolkar den nu och han tycks ha hittat en spännande kontrast mellan sin egen livserfarenhet och

urtextens ungdomliga friskhet.”

”Har du redan fått den alltså?” undrade Mats.

Jag nickade belåtet. Ännu ett tecken på att min ställning som landets främste Strindbergskritiker nu var så grundmurad att inte ens Bengtsson kunde förbigå mig.

”Där ser du!” utbrast Anna-Lena, ”då bara måste jag ju få Lagerlöf!”

Jag nickade igen, bekräftande.

”Ja, jag håller med, absolut. Men Isak Narval skrev ju om *Jerusalem* förra hösten och jag har en känsla av att Bengtsson gärna vill lyfta fram honom nu. Du vet, ge de nya kritikerna en chans.”

”Millfors idiotiska utgåva?” skrek Anna-Lena. ”Med alla adjektiv utbytta till superlativer? Det var så förutsägbart att strebern Narval skulle höja den till skyarna – men Bengtsson borde väl i alla fall veta bättre?”

”Du har ju i alla fall fått både *Nicholas Nickleby* och *Svindlande höjder*”, försökte Mats lugna henne.

Jag borde förstås ha reagerat på att inte Eva sa något. Hon brukade aldrig sitta tyst så länge, tvärtom delta med liv och lust i vår rituella augustidiskussion. Men jag erkänner att jag blev så störd av att höra att Anna-Lena hade fått *Svindlande höjder* på sin lott att jag inte la märke till Evas tystnad. Jag trodde att jag varit på god väg att muta in en bit av Brontë-kritiken (som en välbehövlig utvidgning från Strindberg). Inte ens vetenskapen om att både *Bröderna Karamasov* och *Madame Bovary* låg hemma på mitt skrivbord kunde helt trösta mig. Det kom inte några spännande tolkningar av vare sig Dostojevskij eller Flaubert just nu, medan Brontëutgivningen hade fått ett veritabelt uppsving de senaste åren. Jag var så upptagen med mina grubblerier att det blev Mats som drog in Eva i samtalet, och först när han gjorde det insåg jag hur länge hon egentligen suttit tyst.

”Och du då, Eva, vad har du på programmet i höst? Vad tycker du är mest spännande i höstutgivningen?”

Eva snurrade sitt vinglas och gjorde den där rörelsen med hakan, som jag just i detta ögonblick insåg att hon lagt sig till med sedan en tid tillbaka, men som jag nu för första gången verkligt medvetet la märke till.

”Jaaa, det mest spännande...” sa hon och drog ut på orden, ”det mest spännande i höst tycker jag faktiskt är Jonas Roos stora stockholmsroman *Människor i motljus*. Jag har redan engagerat honom för flera framträdanden.”

För ett ögonblick blev det alldeles tyst kring bordet, så tyst att jag hörde väggklockan i köket hacka fram sekunder, kanske

minuter. Sedan började vi alla prata i munnen på varandra:

”Roos? Han är väl nyförfattare och inte interpret?” sa Mats.

”Men tror du verkligen att du kan få publik till honom?” sa Anna-Lena.

”En blek Strindbergkopia!” fräste jag. ”Hans förra roman gör inget som inte Strindberg gjort tusen gånger bättre. Och det ska kallas originalskapande?”

Eva såg sammanbiten ut, men hon sa bara:

”Jag har redan läst den i korr, den är helt lysande. En stor episk samtidskildring, modern, rå, ömsint.”

”Vem ger ut den?” undrade Anna-Lena och sedan förlorade vi oss i en diskussion om småförlagen istället.

Jag tror inte att vi pratade mer om Roos den kvällen, eller ens dagarna som följde. Men jag började iakttä Eva på ett nytt sätt. Såg hon inte på något vis annorlunda ut? Något liksom hetsigare än vanligt över henne, kanske ett slags otålighet? Och det var månaden efter den där middagen som jag började känna att hon inte längre var lika intresserad av att prata om litteratur som tidigare. Jag har alltid brukat diskutera mina recensioner med henne, liksom vi naturligtvis alltid brukade kommentera dagskritiken när vi satt med morgontidningarna. Nu var det plötsligt som om hon inte lyssnade längre, och hon svarade förstrött och oengagerat när jag utvecklade de finare nyanserna i Roslunds tolkning av *Röda rummet*. Jag skulle skriva en stort uppslagen recension av den och arbetade intensivt med min text.

Den andra varningen kom just vid frukostbordet, en morgon mot slutet av oktober. Jag läste högt ur en recension av *Svindlande höjder*, skriven av den konkurrerande morgontidningens nya stjärnskott, en ung kvinna som lät ironisk vad hon än skrev om. Anna-Lenas utmärkta recension var införd hos oss samma dag.

”Här har i alla fall Anna-Lena inget att oroa sig för”, sa jag, ”hör här bara:”

och jag började läsa.

”Sluta!” sa Eva.

Det där enda ordet, uttalat helt tyst men med ett slags un-

”Millfors idiotiska utgåva?” skrek Anna-Lena. ”Med alla adjektiv utbytta till superlativer?”

dertryck som fick mig att rycka till. Jag såg på min hustru över tidningskanten. Hon såg blek och sammanbiten ut, med en lätt rodnad kring näsborrarna som jag borde ha lärt mig tolka vid det här laget.

”Vad är det?” sa jag.

Hon drog handflatan över ansiktet och lutade sedan pannan i handen. Suckade, men sa inget.

”Men vad är det?” upprepade jag.

”Jag är bara så *trött* på allt det här”, sa Eva.

Jag begrep faktiskt ingenting. Mådde hon inte bra? Var det problem på jobbet? Jag sträckte ut handen och strök henne

mjukt över håret, väntade tyst. Men det som Eva till slut sa gjorde mig så förvirrad att jag blev mållös.

”Den där kritikern som du gör dig så lustig över, läste du hennes debattartikel i förra veckan?”

Jag tänkte efter. Det är klart att jag hade läst den. Jag läste bägge dagstidningarnas kultursidor varje morgon, och kvällstidningarnas liksom en hel del av landsortspressen på nätet. Jag var trots allt en av Sveriges främsta kritiker!

”Visst läste jag den”, sa jag och letade febrilt i minnet. ”Var det den där hon gick på om bristen på nyskrivna verk? Men så där skriver ju alla kritiker i början av sin karriär, det är ett sätt att profilera sig. Verka modern.”

Eva lyfte huvudet och såg mig rätt i ögonen.

”Jag höll med om varje ord i den artikeln.”

Och sedan lämnade hon köket. Jag hörde henne i sovrummet, och en stund senare ropade hon hej då och ytterdörren slog igen.

Jag blev sittande överksam större delen av dagen. Vad menade Eva? Det här var ju något vi ofta talat om, och som jag trodde vi var helt överens om. Att litteraturens ställning i vårt samhälle var så hotad att det bästa förlagen kunde göra var att satsa på *kvalitet*, gedigna nytolkningar av verk som lästs och älskats av generationer före oss, verk som utgjorde ryggraden i vår kultur. Naturligtvis måste det förekomma en viss utgivning av nyskrivna verk också, men det var ju främst något som de mindre förlagen ägnade sig åt och de böckerna kunde ju aldrig förvänta sig någon större läsekrets. Antingen var de så avantgardistiska att de bara kunde uppskattas av en liten, exklusiv skara eller så förföll de till att vara publikfriande genom att närma sig populärlitteraturen eller försöka använda samma grepp som de klassiska mästarna, men med en bräddel av dessas begåvning. Deckarnas och underhållningslitteraturens jämntjocka pladder stod för merparten av förlagens utgivning och intäkter – för att locka nya läsare till kvalitetslitteraturen måste förlagen naturligtvis satsa på klassikerna. För även om en vanlig läsare kanske inte kunde känna igen och uppskatta alla nyanser i tolkningarna, så talade ju urtextens kraft direkt till varje ny läsare. Och vi som fortfarande älskade den så trängda klassiska litteraturen var väl tvungna att med alla medel försöka värna den? Nej, jag förstod sannerligen inte min hustru i detta!

Den tredje och slutgiltiga krisen kom bara någon vecka senare. Stämningen hade varit tryckt därhemma ända sedan den där frukostscenen, men jag trodde att vi båda hade bestämt oss för att stryka ett streck över Evas utbrott och gå vidare. Uppenbarligen hade Eva fattat helt andra beslut, vilket jag till sist blev smärtsamt medveten om.

Det var på kvällen den 24 november. Jag hade lovat Eva att komma till uppläsningen på huvudbiblioteket, som avslutade serien hon under hösten ordnat med Jonas Roos på kommunens olika bibliotek. Hon hade pratat mindre än vanligt om sitt jobb under hösten, men jag visste att hon hade fått intern kritik för att hon hade bokat in Roos på så många uppläsningar. Naturligtvis ville jag stötta henne den här avslutande kvällen, även om jag inte var ense med henne i värderingen av Roos roman.

Salen där uppläsningen skulle äga rum var inte mer än halvfull. Det var ju knappast förvånande, inte heller att publikens medelålder var hög, så är det alltid med nyförfattare. Men jag noterade ändå ett antal yngre människor, som alla höll Roos roman i handen redan när de kom, och jag tänkte att Eva borde vara nöjd med uppslutningen. Som vanligt stod hon där framme och presenterade kvällens författare – men jag tyckte nog att

hon gjorde det med större glöd än vanligt. Jonas Roos satt vid ett litet bord belamrat med böcker, och Eva stod intill honom. Hade han skrivit så pass många böcker? Han var inte helt ung, märkte jag, en rufsig mörk man i 40-årsåldern med skarp blick bakom glasögonen, lång och gänglig, nästan löjligt lik schablonbilden av en författare. Skulle den där uppåtsträvande mörka luggen föra tankarna till Strindberg? Eva gestikulerade och la ut texten om *Människor i motljus* och Roos tidigare författarskap. Hon såg liksom upphettad ut, och hade håret uppsatt i en frisyre

“En blek Strindberg-kopia!” fräste jag. “Hans förra roman gör inget som inte Strindberg gjort tusen gånger bättre.”

jag aldrig sett tidigare. Plötsligt var det som om jag fick ett slag i solar plexus, insikten var så påtaglig att jag faktiskt kippade efter andan. Eva bedrog mig med den här typen Roos!

Jag hörde knappt ett ord av uppläsningen, jag satt bara och stirrade på Evas nacke, som syntes i stolsraden längst fram, bredvid bibliotekschefen. Scener ur vårt äktenskap passerade revy för min syn, Roos malde på. När föreställningen äntligen var över dröjde jag mig kvar på min plats, alltför bedövad för att resa mig. Jag såg hur ungdomarna i publiken kom fram för att få sina medhavda böcker signerade; jag såg Eva och Jonas Roos skaka hand med varandra (mig lurar ni intel!); jag såg hur bibliotekschefen drog Eva åt sidan och inledde vad som föreföll vara en ganska hetsig diskussion. Jag kunde inte röra mig. Inte förrän Eva med klapprande klackar kom stormande fram emot mig med kappan på armen och den nya frisyren halvt upplöst vaknade jag till liv igen.

”Jag har sagt upp mig!” hojtade Eva redan innan hon nått ända fram till mig.

Salen var tom, Jonas Roos hade gått, bara bibliotekschefen stod där framme med armarna bistert korsade över bröstet.

”Du har bedragit mig”, viskade jag hest.

Det verkade inte som om Eva hörde mig, hon slet mig i armen och mer eller mindre skuffade mig ut ur rummet. Det svindlade för mig.

”Det går inte längre, jag står inte ut en minut till i det här mausoleet!” sa hon, med en gäll röst jag inte kände igen. ”Chefen har varit på mig hela hösten för att jag bokat in Jonas för mycket, och nu vägrar de att låta mig boka Amelie Azar till våren. Inga nyförfattare, säger de, bara interpretar som vanligt! De insisterar på Roslund! Så jag har sagt upp mig.”

Jag var så chockad att jag inte kunde få fram ett ord.

”Jag tänker starta ett förlag”, fortsatte Eva, ”ett förlag för ny-skriven litteratur. Jag har funderat på det länge, och du vet ju att jag har pengar på banken, hela arvet efter moster Märta. Jag kan inte jobba så här längre och nu har jag fått Jonas med mig, kanske även Amelie Azar, två av våra bästa nyförfattare. Med

dem bakom mig från början kan jag säkert locka fler författare, de sitter ju så trångt på de stora förlagen ändå.”

Allt snurrade. Jag förstod ingenting. Eva, starta ett förlag för samtida författare? Hon bedrog mig, allt var den där lömske Roos fel, jag insåg det nu. Hon stod där på Sveavägen (hur hamnade vi ute?) med ögon som glänste av upphetsning och regndroppar i håret (det hade börjat regna?) och jag var så skakad att jag inte visste vad jag skulle säga. Jag såg bara den där sluskige Roos för mig hela tiden, och kanske var det anledningen till att det enda jag fick ur mig var:

”Arvet efter moster Märta? Men jag trodde att vi skulle använda det till ett sabbatsår?”

Det hade varit min dröm länge, att ta ett sabbatsår och äntligen skriva den djärva tolkning av *Inferno* som jag burit inom mig i årtal. Det visste ju Eva mycket väl. Men nu stod hon bara där och stirrade på mig. Regnet föll. Jag kunde knappt andas. Så sköt hon fram hakan så där otäckt igen, utåt-uppåt, och sa långsamt:

”Jag vill skiljas. Vårt äktenskap fungerar inte längre, vi har inget gemensamt.”

Där kom det, som jag visste att det skulle göra. Jag kände vreden återvända och liva min förflamade själ, och jag spottade ur mig:

”Hur länge har det pågått? Med dig och den där Roos?”

Eva gjorde ett underligt skutt på den regnvåta trottoaren och glodde på mig som om ögonen höll på att poppa ur skallen på henne. Sedan började hon med ens, helt oförklarligt, att skratta. Hon skrattade så att hon måste vika sig dubbel, och när hon fick luft igen pressade hon fram:

”Jonas?! Så det är vad du tror, din dummerjöns? Det är det enda sättet du kan tolka det här på?”

Jag bara stod där med armarna hängande efter sidorna och kände en rännil av regndroppar leta sig in under rockkragen. Så rätade Eva på sig och sa, allvarlig nu och med en egendomligt spefull och medlidsam blick:

”Jag kan försäkra dig, Axel, att jag lämnar dig på *rent litterära grunder*.”

Och så gick hon. Det regnade häftigare nu, jag stod och såg min före detta hustru gå ifrån mig längs en våt och mörk gata, och jag kände mig faktiskt precis som August Strindberg.

Martin Q Larsson är tonsättare och busschaufför. Ibland frågar han sig varför inga kulturadministratörer jobbar extra för brödfödan.

Från förarsätet på buss 53...

När jag gick ur musikskolan hade jag fått exakt noll minuters undervisning i hur man överlever som tonsättare. Eftersom mina inkomster från mitt musikskapande var högst rudimentära, försörjde jag mig på andra saker – i första hand dagis – och fick musiken som en liten extrainkomst. Jag trodde länge det berodde på att jag var en högst medelmåttig tonsättare. Men när jag började prata om detta känsliga ämne med mina tonsättarkollegor visade det sig att nästan *ingen* klarade att förtjäna ens en ringa inkomst. Nästan alla är förutom tonsättare även pedagoger, administratörer, tidningsbud eller busschaufförer (vi är tre i Stockholm just nu). En av Sveriges mest namnkunniga tonsättare berättade stolt för mig för något år sedan att nu, efter 20 år i branschen och en omfattande internationell karriär, kunde hon leva på att komponera musik. Hon lyfte då en lön på lite drygt 20 000 kr/månad. Dvs ungefär lika mycket som en busschaufför.

Ungefär samtidigt med Kulturutredningen kom Konstnärsnämnden med en inkomstanalys av 21 509 svenska konstnärer. Inte av hur mycket de tjänar på sin konst, utan hur mycket de tjänar över huvud taget, inkl alla extrajobb. Och det visar sig att de tjänar – med generaldirektör Ann Larssons egna ord – ”utomordentligt lite” om man jämför med Medelsvensson. I Kulturutredningen behandlas denna analys på en av 989 sidor. På sidan 332 i utredningens andra del konstateras att det är ”oacceptabelt” att konstnärerna tjänar så lite, och att målet som fastställdes av riksdagen 1995 fortfarande gäller, nämligen: ”att de professionella konstnärerna ska kunna basera sin försörjning på ersättning för utfört konstnärligt arbete”. I övrigt har Kulturutredningen inte ”närmare möjlighet att behandla dessa frågor”.

Sverige har ett fantastiskt välorganiserat kulturliv. Problemet verkar bara vara att pengarna inte når fram till dem som tillverkar själva kulturen. De räcker precis nått och jämt till organisationen. Vad en genomgripande utredning om svensk kultur

borde ta upp, är hur det kommer sig att alla som distribuerar kulturen har en fast och trygg anställning, medan nästan ingen – eller i vart fall mycket få – av dem som gör själva kulturen, har något annat än högst tillfällig finansiering av sin verksamhet.

Ett litet räkneexempel. Förra året spenderade stat, kommun och landsting ca 21,7 miljarder på kultur. Institutionernas hyror är i snitt 10% av budgeten, kvar finns alltså ca 19,5 miljarder. Om vi fördelar dem över Sveriges ca 30 000 konstnärer får vi ett resultat om 650 000 kr per konstnär – eller omräknat i lön 40 782 kr/månad vardera. Det vill säga en lön som många av mina jämnåriga med en jämförbar utbildning uppbär. Och detta helt utan att köra buss!

Är det något jag, under mina tolv år ute i arbetslivet, har lärt mig för att försörja mig som kulturarbetare, så är det att ansöka. Ägna minst hälften av min vakna tid till att planera, organisera och ansöka om olika projekt, som till slut kan komma att finansiera i alla fall en del av min konstnärliga verksamhet. Det lustiga är bara att det är jag och mina konstnärskollegor som gör detta, inte kulturadministratörerna, som rimligtvis torde ha utbildning, talang och fallenhet för det. Nej, det är vi som står med mössan i hand och säger ”Snälla Snälla, ge oss en bit bröd.” Den fraktion inom administratörsledet som ser det som att de sitter på sina jobb tack vare att det finns konstnärer och kultururövare är tyvärr rätt försumbar. Jag säger inte att dessa människor inte brinner för sina jobb eller att de inte skulle vara kompetenta för sina uppgifter. Jag säger bara att de anställda i administratörsledet har finansieringen säkrad.

Väldigt få av dem extraknacker i bussbranschen!

Martin Q Larsson

Läs en längre version av Martins krönika på www.fst.se

Ingvar Loco Nordin – foto

Karin Rehnqvist professor i komposition

Den första juli tillträdde Karin Rehnqvist som professor i komposition på Kungliga musikhögskolan (KMH) och är därmed den första kvinnliga professorn i komposition i Sverige. Karin Rehnqvist är sedan många år en av Sveriges mest spelade tonsättare med ett tonspråk som ligger nära svensk folkmusik. Hon har också engagerat sig i ungas musikskapande, till exempel i tonsättarverkstäder och barnprogram i tv och det är också en av anledningarna till att hon har fått professorstiteln.

Mitt i musiken www.sr.se

Internationell festival för nutida konstmusik på turné.

"Listen to the World!" är mottot när den internationella festivalen ISCM World New Music Days startar i Visby den 24 september, fortsätter till Växjö och avslutas i Göteborg den 4 oktober. På alla tre platserna är dagarna fyllda med konserter, ljudinstallationer och seminarier. Under festivalen kommer närmare 90 tonsättare från stora delar av världen att närvara för att höra sin musik spelas.

Kärnan i festivalens program är de 110 verk som valts ut av en jury. Varje stad har en konstnärlig ledare som sedan byggt på programmet och skapat en egen profil. På programmet i Visby finns mycket vokal- och orgel- och blåsmusik. I Växjö blir det nya musikaliska medier och blandformer med dans och elektroakustisk musik. Göteborgsprogrammet lägger tyngdpunkten vid slagverk, orkesterverk, elektroakustisk musik och improvisation.

Medverkar gör många framstående svenska orkestrar och ensembler som Radiokören, Sveriges Radios Symfoniorkester, GotlandsMusikens Blåsorkester, Göteborgs Symfoniker, Kroumata och Musica Vitae. Bland de gästande grupperna kan nämnas franska Ensemble Orchestral Contemporain, danska DR

Vokalensemblen och libanesiska improgruppen Rouba3i.

www.listentotheworld.se

Mirjam Tally hustonsättare på P2

Mirjam Tally heter Sveriges radio P2:s hustonsättare under de närmaste två åren. P2 handplockar regelbundet några av de absolut främsta unga tonsättarna och musikerna för ett engagemang på cirka två år. Under denna period får de möjlighet att koncentrera sig på sitt skapande och under konstnärlig frihet fördjupa sitt musicerande tillsammans med P2:s musikproducenter.

Mirjam Tally är en nyskapande tonsättare med en fascinerande och egenartad klangvärld där instrument och röster ofta kombineras med elektroakustiska inslag. Med musikalisk inspiration från många

håll tvekar inte Mirjam att använda sig av traditionella estniska instrument såväl som av symfoniorkester i kombination med elgitarrer.

Mirjam Tally kommer från Estland men bor och arbetar sedan 2006 på Gotland, där hon är verksam vid Gotlands tonsättarskola och vid Visby internationella tonsättarcentrum. 2008 tilldelades hon Kungliga Musikaliska Akademiens prestigefulla lilla Christ Johnson-pris för *Turbulence* (2006), ett verk som prisats för sin innovation och konstnärliga mognad.

Mirjam Tally är utbildad i komposi-

tion vid Estniska musikakademien. Hon inledde sin musikaliska bana tidigt med studier i piano och kördirigering, men vid 15 års ålder introducerade en lärare henne för musikteori och komposition – och hon fastnade.

Just nu arbetar hon på ett beställningsverk som tar avstamp i Haydns 44:e symfoni sats 2. Det kommer att uruppföras i Malmö i november som del av firandet av Haydns 200-årsjubileum. www.sr.se

Framtidsprojekt för ungdomar med Stockholms saxofonkvartett

"Framtidens musik med framtidens publik". Så heter det projekt som Stockholms saxofonkvartett/Studio 53 i höst sjsätter tillsammans med Media Artes i Växjö, Samtida Musik i Stockholm och Levande Musik i Göteborg.

Det är Rank, Riksförbundet arrangörer av nutida konstmusik, som nyligen beviljat 150 000 kr för projektet, vars konstnärliga idé är att saxofonkvartetten upprättar ambulerande konsertverkstäder, dit ungdomar bjuds in för att ta del av ny och okänd musik. I verkstäderna får de både lyssna och själva musicera.

Stockholms saxofonkvartett har länge arbetat med nutida musik för och med ung publik. De har under 25 års tid samarbetat med mängder av tonsättare – inte mindre än 400 verk har skrivits för kvartetten. Med åren har de samlat på sig mycket erfarenhet av att möta elever i alla åldrar på seminarier och workshops. Ett samarbete med Levande Musik på en skola i Göteborgsområdet i våras, väckte lusten att ta det ett steg vidare, inte minst för att tillsammans med fler Rankföreningar hitta nya former för att skapa arrangemang som tilltalar en ung publik. www.rankmusik.se

Ester Sorri, Mattias Ahlm och Ulrika Ljungberg – foto

Föreningen svenska tonsättare
Box 273 27
102 54 STOCKHOLM

KONSERTKALENDARIVM

SEPTEMBER 2009

- 25 Rolf Martinsson, *Open Mind*, Sveriges Radios Symfoni-
orkester, dir. B. Tommy Andersson, 18.00 Wisby Strand,
Visby
- 25 Karin Rehnqvist, *Solsången*, för sångerska, två recitatörer
och orkester. Lena Willemark, Symfoniorkestern vid
Venedigoperan, dir Joana Carneiro.
Venedigbiennalens öppningskonsert, Italien
- 25 Kim Hedås, *Hur går det?*, Vokalkvartetten VOX, 22.00,
Visby. **Uruppförande**
- 25 Christer Lindwall, *Path*, Richard Craig 19.30 Fylkingen
Stockholm
- 26 Mats O Hansson, *Triologue I*, Rarescale, 19.30 St
Leonard's Church, London, England. **Uruppförande**
- 27 Anders Emilsson, *Vuolleh*, Stockholms Saxofonkvartett,
18:00 Visby,
- 27 Mikael Forsman, *Hop Db*, gitarr, Magnus Andersson,
Gerlesborgsskolan, Hamburgsund, **Uruppförande**
- 30 Mikael Forsman, *Tolv fugor för gitarr*, C-B, gitarr,
Magnus Andersson, Grundtvigsalen, Ljungkile Fhsk,
Uruppförande

OKTOBER 2009

- 03 Ingvar Karkoff, *Concerto for recorder & wind orchestra*,
The Finnish Navy Band, Eeri Saunamäki, blockflöjter dir.
Andreas Hanson, 15.00, Åbo, Finland.
- 08 Albert Schnelzer, *A Freak in Burbank*, Uppsala Kammar-
orkester, dir. Shi-Yeon Sung, 19.00 Uppsala Konserthus,
Uppsala.
- 09 Rolf Martinsson, *Bridge – Trumpet Concerto No.1* (kor-
eansk premiär), Håkan Hardenberger, Seoul Philharmo-
nic Orchestra, Mikko Frank, Seoul Arts Centre, Korea.
- 09 Rolf Martinsson, *Vid Tidens Slut*, Jacques Werup,
Magnus Båge, Michael Guttman, Karin Haglund, Jonas
Dominique, 19.30 Teater Lederman, Stockholm
- 10 Lennart Westman & Josef Doukkali, *Under Construction*,
musikvideo, 15.00, Åsö gymnasiums aula, Stockholm.
Uruppförande
- 10 Marie Samuelsson, *Hornet i blåsten*, Hornkonsert, Sören
Hermansson, Stockholms Läns blåarsymfoniker, dir.
Staffan Larsson, 15.00 Nybrokajen 11, Stockholm. **Ur-
uppförande**
- 10 Lennart Westman och Josef Doukkali, *Under
Construction*, videoverk, 15.00 Åsö gymnasiums aula,
Stockholm. **Uruppförande**
- 10 Rolf Martinsson, *Vid Tidens Slut*, Jacques Werup, Magnus
Båge, Michael Guttman, Karin Haglund, Jonas Domini-
que, 19.30 Teater Lederman, Stockholm
- 11 Stefan Klaverdal, *Levande Vatten – ett oratorium om dopet*,
kör, barnkör, slagverk, orgel, dator, Kirsebergs Kammar-
sångare, kör ur Lunds Kulturskola, Johan Westerberg och
Christian Ekstedt perc, Jonas Lundblad orgel, Alexander
Einarsson dirigent, 17.00, Lunds Domkyrka,
Uruppförande
- 11 Benjamin Staern, *Tranströmersånger* (pianoversion),

- Carina Vinke, alt, Stefan Petrovic, piano, 12.00 Pulchri
Studio, Den Haag, Nederländerna. **Uruppförande**
- 12 Catharina Palmér, *Ritual Collection*, för två pianon och
slagverk, Ensemble Ars Nova, 19.00 Palladium, Malmö
- 15 Albert Schnelzer, *String Quartet No. 2*, The Brodsky
Quartet, Cadogan Hall, London, England.
- 15 Rolf Martinsson, *Concerto For Orchestra*, Malmö Symfo-
niorkester, Okko Kamu, Konserthuset, Malmö
- 17 Stefan Klaverdal, *Levande Vatten – ett oratorium om dopet*,
kör, barnkör, slagverk, orgel, dator, Kirsebergs Kammar-
sångare, kör ur Lunds Kulturskola, Johan Westerberg och
Christian Ekstedt perc, Jonas Lundblad orgel, Alexander
Einarsson dirigent, 15.00, St Johannes k:a, Malmö
- 17 Sven Hagvil, *ur Colori d'ell anima*, Anders Paulsson,
sopransax, 17.00 Klosterkyrkan, Vadstena
- 18 Kjell Perder, *Agni, Rocco Anthony Jerry accordion*, 14.00
Art Omi, Ghent, New York USA
- 18 Stefan Klaverdal, *Levande Vatten – ett oratorium om dopet*,
kör, barnkör, slagverk, orgel, dator, Kirsebergs Kammar-
sångare, kör ur Lunds Kulturskola, Johan Westerberg och
Christian Ekstedt perc, Jonas Lundblad orgel, Alexander
Einarsson dirigent, 16.00, Bräkne-Hoby k:a
- 18 Sven Hagvil, *ur Colori d'ell anima*, Anders Paulsson,
sopransax, 17.00 Mariefreds kyrka
- 25 Dag Lundin, *Festfanfar samt Jubilate Anno 09*, Sven
Ivarsson Orgel, Glenn Mossop dir, Klosters Kyrka, Eskil-
stuna. **Uruppförande**
- 25 Catharina Palmér, *Kissrain, Watersleep*, Radiokören, dir.
Cecilia Rydinger-Ahlin, 18.00 Wisby Strand, Visby
- 27 Stefan Klaverdal, *Dual Chant, violin och dator*, Björn
Kleiman violin, Stefan Klaverdal, dator, 1930, Palladium,
Malmö

NOVEMBER 2009

- 01 Kim Hedås, *Kan bara vara intresserad*, Gagego och Lina
Ekdahl, 18.00 Stenhammarsalen, Göteborgs Konserthus.
Uruppförande
- 10 Lennart Westman, videoverket *Under Construction*,
15.00, Åsö gymnasiums aula i Stockholm. **Uruppförande**
- 11 Kjell Perder, *Ndola*, Radiokören, dir Risto Joost, Stock-
holm. **Uruppförande**
- 12 Rolf Martinsson, *Violin Concerto No. 1*, Jan Stigmer,
Värmlands Sinfonietta, Johannes Gustavsson, 19.00,
Sundstaaulan, Karlstad
- 13 Rolf Martinsson, *Violin Concerto No. 1*, Jan Stigmer,
Värmlands Sinfonietta, Johannes Gustavsson, Trefaldig-
hetskyrkan, Arvika
- 14 Martin Svensson, *The Art of War Noise*, Ensemble Ars
Nova, Teatr Weimar, 19.00 Båghallarna, Skånes Danstea-
ter, Malmö. **Uruppförande**
- 15 Martin Svensson, *The Art of War Noise*, Ensemble Ars
Nova, Teatr Weimar, 16.00 Båghallarna, Skånes Danstea-
ter, Malmö.
- 18 Stefan Klaverdal, *Nytt verk*, kammarorkester, Malmö
Kammarorkester, medlemmar ur contemporaryensem-